4. 9. 2022 – A je to tu

1. čtení: 1Sam 14, 24-45

Píseň: NEZ246 – Pane, dnešek je den chvály

Základ kázání: 1Sam 15

Kázání: Milí shromáždění,

a naděje na lidskou samostatnost a samovládu vzala za své. Ne snad, že by nebyla odsouzena k zániku taková myšlenka již od počátku. Ale přeci jen je citelným zklamáním, že i ten takřka dokonalý mladý Saul selhal jako vládce. Navíc velmi brzy.

Vždyť Bůh sám si dal tak záležet na tom, aby ten zlý, pohanský a hříšný nápad na lidského krále nad Israelem *mohl* dopadnout dobře. Saul byl krásný, silný, velmi vysoký, nechtěl být králem, nechtěl mít politickou moc, nemstil se svým oponentům ani konkurentům…

… ale stejně také *neplnil* Boží slovo. Neplnil Boží vůli. K čemu pak jsou sebelepší talenty, charismata, schopnosti?

Ke zlému. Kdepak k ničemu – jsou ke *zlému*. Protože jsou užívány sebestředně. Pro vlastní obohacení. Bez ohledu na potřebné a trpící. Bez ohledu na budoucnost blízkou i dalekou. Bez ohledu na to vše, co člověk prostě neví. Protože pod vládou hříchu.

A tak i Saul. Ačkoli chtěl vypadat až Mojžíšovsky: Klidně dal zabít svého syna Jónatána, aby hlavně naplnil svůj zákon, svůj rozkaz, svou přísahu. Už na tom by mělo být zřejmé, že Saul je vlastně psychopat. Že to nemá v hlavě v pořádku. Stejně jako Jiftách. Který svou dceru ve stejně nesmyslné a sebestředné situaci nakonec *upálil*.

Saula díkyBohu lid zastavil. Ačkoli kdyby Saul vůbec nevyslovil tu hloupou, pohanskou a magickou přísahu, ten problém by ani nevznikl. Už tehdy tak lid musel řešit zásadní a velké problémy, které svou hříšností a hloupostí způsobil vládce. Jónatán to shrnul dobře: „Můj otec přivede do zkázy celou zemi.“ Jde o slovo až prorocké.

Také proto, že Jónatán byl ochoten zemřít. Protože jeho otec, král, zakázal všemu lidu jíst během války. Uprostřed boje. Okamžitě pomatené rozhodnutí. Jónatán byl ochoten zemřít také *navzdory*

tomu, že celý lid se prohřešil vůči Saulově přísaze nesrovnatelně víc: Jónatán pouze koncem hole vydloubl trochu medu. Lid se krvežíznivě a vyhladověle vrhl na pelištejský dobytek. Žrali ho jako vyhladovělá zvířata ještě s krví.

Tak absurdní a špatná situace. A Saul, místo aby přiznal šílenost a hříšnost své přísahy i Božího lidu, vydal svého syna Jónatána na smrt. Kdyby alespoň přihlédl k tomu, že lid se prohřešil mnohem víc! No, to je panečku král… To je garant spravedlnosti, práva, pravdy, bezpečného prostoru…

Tak snad nepřekvapuje ta 1Sam 15. Ačkoli dokonce i na Samuela zkoušel Saul různé výmluvy a úskoky. A když padly všechny přetvářky, ukázalo se, že Saulovi šlo už jen o *vlastní politické postavení* před zbytkem lidu. V naprostém rozporu právě se Samuelem. Vždyť Saul říkal: „Vzdej *mi* poctu před Israelci.“ „Chci se poklonit Hospodinu, *tvému* Bohu.“

A tak mu to Samuel hezky vrátil. Na rozdíl od Saula totiž splnil Boží vůli. A rozsekal na kusy vůdce lidských hyen, šmejdů a sket Agaga. A celý lid viděl, že Samuel se vlivem a přáními krále ani lidu *neřídil*. Protože byla explicitně a zřetelně v rozporu s *Boží* vůlí.

A tak sotva království začalo, už je vlastně v koncích. Prvnímu králi bylo království odtrženo po pár letech. Stejně, jako se první král pokusil *silou* strhnout Samuela na svou stranou držením za plášť. Už po pár letech šlo Bohem vyvolenému králi – Mesiášovi – o politickou pozici a mandát lidu víc než o Boží vůli. A někdo se diví, že Ježíš stejný titul odmítal i o tisíc let později…

Tragičnost příběhu je však o to hlubší, že stejné funguje a platí i nadále. DíkyBohu ne o *každém* vládci. Ale o skoro každém. Zejména o politických vládcích.

O Boží vůli ale nakonec nejde skoro nikomu – kdepak jen „těm nahoře.“ A to i kdyby někteří třeba v církvi byli prvních pár třeba i let pro Boží vůli úplně rozžhavení a rozpálení! Po pár letech přichází vítězství pozemských starostí a radostí, vlivů a mocností – přesně jako v podobenství O Rozsévači.

Tak je snad pochopitelné, proč Samuel pro Saula truchlil. Až do konce života. I proč se s ním už nikdy neviděl. Vždyť Saul byl tak nadějný, tak dobře vybraný Bohem – bez Boha byl doslova ničím a

nikým! Tak proč i ten Saul, kterému dopřál Bůh tolik dobrého, raději poslouchal svou vůli a svůj názor a pohled na situaci než Boží?

Co už víc ten člověk chce?

A tak i Hospodin litoval Saula. A jeho kralování. Hospodin litoval Saulových rozhodnutí. Jak Saul užíval své svobodné vůle. A daru království. A dalších Božích darů. Protože zlo, které znovu a znovu Saul již stihl způsobit, bylo všechno zcela zbytečné. Zbytné. Vyhnutelné. A bude ještě hůř.

A tak uprostřed této lítosti vybral Hospodin jiného krále. Je překvapivé, že Samuel o tom *už ví*. V biblické chronologii totiž své přání pomazat za krále Davida sdělí Bůh Samuelovi až v následující kapitole! Uprostřed své lítosti nad člověkem zase znovu působícím zlo a hřích a utrpení a bolest a smrt Hospodin jednal *soucitně* a *laskavě*. Zkusil to s člověkem znovu. A pak znovu. A zase. A zase. A zase… Nakonec třeba se Samuelem to docela vyšlo. Stejně jako s proroky, praotci, apoštoly, Kristem a dalšími…

Tak je snad zřejmé, že sebevětší svatost, odlišnost, talentovanost ani Boží vyvolení samy o sobě nebrání selhání. Nebrání člověku rozhodovat se svobodně. A tak nebrání člověku hřešit. A tak činit zlo. A působit utrpení, bolest a smrt.

Pokud totiž chce být člověk vyvoleným Božím, musí toto vyvolení přijmout na celý další život. Až do smrti. Opět jako praotcové, proroci, apoštolové, Samuel nebo Ježíš. Od transcendence a svatosti si člověk dovolenou nebo prázdniny vzít prostě *nemůže*. Také proto je tato Hospodinova svatost sama o sobě svatá – tedy oddělená, jiná. Protože od všeho ostatního si člověk pauzu dát může. A může to i prospět. Třeba i manželům a partnerům.

Od víry v Boha, od poslušnosti Boží vůli si však dovolenou vzít *nelze*. Nejsou prázdniny od Boží vůle. Bez zrady právě této důvěry. Proč by taky byly? Vždyť Boží vůle je absolutním a totálním dobrem. Je nejvyšším a naprostým dobrem. Vždy a za všech okolností. Pro všechny zúčastněné. Tak proč si od něj brát volno a dovolenou? Proč dělat něco jiného než dokonalost a dobro – Boží vůli? Vždyť to je opět zcela absurdní už myšlenka!

Právě tak absurdní je v Božích očích hřích a zlo. Stejně jako byla absurdní celá situace kolem Jónatanova jedení medu. Kolem Jiftáchovy dcery. I Saulovy neposlušnosti – jak může být dobrým

nápadem nechat na živu vůdce a garanta lidského hyenismu a svinství?! Jako je absurdní také současná situace mezinárodní, energetická, ekonomická i společenská.

Ale většina lidí to vidí úplně jinak. Má *svůj* pohled na věc: „Dokonalost je příliš náročná!“ „Pořád dělat dobro je nuda a těžké!“ Už evangeličtí mládežníci se mi v tom občas smějí, že plácám nesmysly! Že Bůh samozřejmě *nechce* za každé situace nejvyšší možné dobro pro všechny zúčastněné. Ani mladí a zajištění křesťané dneška nejsou, až na výjimky, ochotni se takhle snažit – co potom Saul před třemi tisíci lety!

Ale jak je potom možné, že se stále znovu najde někdo, kdo svatý *je*? Komu *je Boží* vůle přednější všeho ostatního? Proč? Vždyť od počátku jsou takoví lidé odmítáni běžně i v Božím lidu a církvi!

Proč jsou stále znovu nějací Samuelové a proroci a apoštolové? Proč jsou stále znovu tu a tam lidé zářící světlem nezištnosti? Solící svět službou potřebným – často zcela cizím?

Protože Boží vůle objektivně *je* to *jediné* na čem záleží. Co rozhoduje, jak situace dopadnou. Tak samozřejmě vítězí i nad lidským hříchem. Protože nad nezájmem. A pocitem sebespokojenosti a soběstačnosti. I nad každým zlem.

Tím současněji, čím více lidí dá Boží vůli přednost před vším ostatním až do konce života už dnes.

Amen.

Píseň: NEZ673 – Tak málo přímých cest